

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ

Η μυστική συνάντηση στην Κηφισιά

Σελ. 8-9

Φάκελος Novartis-Gate

Το μυστικό κόμμα της Novartis

Κρυφές επαφές και φανερός συντονισμός των πλέον επιφανών από τους εμπλεκόμενους

Ρεπορτάζ

Δάφνη Δημητρίου

● **Εν συντομία**

Κράτα με να σε κρατώ. Σφιχταγκλιασμένοι θα πάνε μέχρι τέλους οι τέσσερις σωματοφύλακες συγκυβέρνησης ΝΔ - ΠΑΣΟΚ. Η προκαταρκτική, η Ελένη Τουλουπάκη και ο κίνδυνος να βρεθούν κατηγορούμενοι για το σκάνδαλο της Novartis τούς ένωσαν. Σαμαράς, Βενιζέλος, Στουρνάρας και Αβραμόπουλος αποφάσισαν να μιλάνε, να μηνύουν, να απειλούν και να συμπεριφέρονται σαν ομάδα.

● **Γιατί ενδιαφέρει**

Περασμένα μεγαλεία και διηγώντας τα να κλαίς. Ποιος θα περίμενε ότι οι κριτές των πάντων θα καταντούσαν κρινόμενοι.

«Βάστα γερά, Αντώνη Σαμαρά» λένε με ένα στόμα, μια φωνή οι πρώην εχθροί και τωρινοί φίλοι του πρώην πρωθυπουργού **Δημήτρης Αβραμόπουλος** και **Βαγγέλης Βενιζέλος**. Ο τέως πρωθυπουργός έχει ανοίξει τις πολιτικές του αγκάλες για τα δύο πολιτικά στελέχη και, όπως όλα μαρτυρούν, θα πάνε μαζί μέχρι το τέλος. Εξάλλου ο Σαμαράς το δηλώνει με απειλητικό ύφος: θα τους πάω μέχρι το τέλος...

Η αρχηγική εμφάνιση Σαμαρά στο συλλαλητήριο για το μακεδονικό και οι... ιαχές των οπαδών του «Να τος, να τος, ο πρωθυπουργός» και «Ελλάς, Ελλάς, **Αντώνης Σαμαράς**» φαίνεται ότι ήταν απλώς το πρώτο βήμα στον σχεδιασμό του Μεσοσίνιου βουλευτή. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι ο πρώην πρόεδρος της ΝΔ ήθελε τόσο πολύ να πάει στο συλλαλητήριο ο **Μίκης Θεοδωράκης**, τον οποίο επικαλέστηκε και στη Βουλή, ώστε, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες, σήκωσε ο ίδιος το τηλέφωνο και τον παρακάλεσε να δώσει το παρών στο Σύνταγμα. Το δεύτερο βήμα του Αντ. Σαμαρά ήταν, με αφορμή τη συζήτηση στη Βουλή για το σκάνδαλο Novartis, να εμφανιστεί ως ο μάγκας και πολλά βαρύν ηγέτης της Δεξιάς. Οι φω-

νές, οι απειλές και οι κουτσαβακισμοί του φαίνεται ότι συγκίνησαν το ακροατήριο των «γαλαζίων» βουλευτών και γι' αυτό μόλις ολοκλήρωσε την εμπρηστική ομιλία του τον χειροκροτούσαν όρθιοι. Το επόμενο βήμα του είναι, όπως όλα μαρτυρούν, η συμπόρευση με τους Βενιζέλο, Αβραμόπουλο και **Στουρνάρα**, που φέρονται εμπλεκόμενοι στο τεραστίων διαστάσεων σκάνδαλο Novartis.

● **Οι φίλοι που φάγαν το σταφύλι**

Οι πραγματικοί φίλοι μένουν μαζί στα δύσκολα. Ειδικά όταν ο κίνδυνος να μπλέξουν άσχημα στο ταξίδι τους στην ελληνική Δικαιοσύνη είναι ορατός. Και για πολλά μπορεί να κατηγορήσει κανείς τον Σαμαρά, τον Βενιζέλο και τον Αβραμόπουλο, αλλά όχι για αφέλεια και βλακεία. Και καταλαβαίνουν τι έγινε και τι γίνεται με το σκάνδαλο της Novartis και... οσμίζονται τις αποκαλύψεις που έρχονται, τόσο από το εσωτερικό όσο και από την άλλη άκρη του Ατλαντικού. Όσο κι αν δημόσια προσπαθούν να εμφανιστούν ως «τιμωροί της διαφθοράς» και ως αυτοί που «μείωσαν τη φαρμακευτική δαπάνη», στο παρασκήνιο ανησυχούν, συναντιούνται, συσκέπτονται και καθορίζουν από κοινού την υπερασπιστική τους γραμμή.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένη «γαλαζία» πηγή, προς τα τέλη της περασμένης εβδομάδας και εν αγνοία του **Κυριάκου Μητσοτάκη**, Αντώνης Σαμαράς, Βαγγέλης Βενιζέλος και Δημήτρης Αβραμόπουλος συναντήθηκαν στο σπίτι του πρώτου στην Κηφισιά. Κάποιες άλλες πληροφορίες τούς θέλουν να έχουν προχωρήσει και σε... διμερείς επαφές. Ο Σαμαράς με τον Βενιζέλο, ο Σαμαράς με τον Αβραμόπουλο και ο Βενιζέλος με τον Αβραμόπουλο. Μέχρι πρότινος ο Έλληνας επίτροπος στις Βρυξέλλες ούτε καλημέρα δεν έλεγε με τους Αντ. Σαμαρά και Ευ. Βενιζέλο. Με τον πρώην πρωθυπουργό διότι του «χρέωνε» φιλικές επαφές και συζητήσεις με τον πρωθυπουργό **Αλέξη Τσίπρα** και με τον Βενιζέλο επειδή η κόντρα τους πάει πίσω στο 2013, όταν ο τότε πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ απαίτησε και του

Το σκάνδαλο Novartis προκαλεί παλιρροϊκά κύματα στο πολιτικό σκηνικό, στον χώρο τόσο της ΝΔ όσο και του ΠΑΣΟΚ

πήρε εντέλει το υπουργείο Εξωτερικών. Παρακολουθούμε τη γέννηση μιας «νέας ενόπτιας» στο βάθρο της Novartis, η οποία αποσκοπεί αφενός στην από κοινού αντιμετώπιση του κινδύνου της σπίλωσης της εικόνας του κάθε εμπλεκόμενου στο σκάνδαλο και αφετέρου στην αποτροπή του μοιραίου ενδεχομένου να βρεθεί κάποιος ή κάποιοι στις φυλακές τα σίδερα που είναι για τη Novartis.

● **Όλα στο σκοτάδι**

Λίγες ώρες πριν από τη συζήτηση στη Βουλή για την παραπομπή των δέκα πολιτικών σε προανακρι-

τική επιτροπή, Σαμαράς, Βενιζέλος και Αβραμόπουλος συναντήθηκαν, σύμφωνα με όσα προαναφέραμε, αφενός για να χαράξουν την υπερασπιστική τους γραμμή, αφετέρου για να κινητοποιήσουν όλες τις επαφές τους σε Δικαιοσύνη και μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης μοίρασαν ρόλους και καθήκοντα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Αντ. Σαμαράς και ο Ευ. Βενιζέλος ανέλαβαν να κάνουν τις απαραίτητες επαφές με δικαστικούς λειτουργούς και με ιδιοκτίτες και διευθυντές μέσων ενημέρωσης. Ο Δ. Αβραμό-

□

Τι κι αν μέχρι πρότινος δεν μιλούσαν; Τι κι αν τους χώριζε άβυσσος στην πολιτική κονίστρα; Η Novartis τους ένωσε και αυτή τους κινητοποιεί -αφού συναντήθηκαν στην Κηφισιά- σε ένα κοινό μέτωπο κατηγορουμένων, με διαστάσεις οι οποίες στο μέλλον μπορεί να εκταθούν από το δικαστικό στο πολιτικό πεδίο. Με μπροστάρι τον Σαμαρά που έκανε αρχηγικό comeback, άξιους συμπαραστάτες τους Βενιζέλο και Αβραμόπουλο και τη συνδρομή του Στουρνάρα, ένα κόμμα Novartis πλανάται στον δεξιό και κεντροδεξιό ορίζοντα της πολιτικής σκηνής

δήθεν βάλονται από την κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Σε ό,τι έχει να κάνει τώρα με τον ευαίσθητο χώρο της Δικαιοσύνης και με δεδομένες τις καλές σχέσεις Σαμαρά και Βενιζέλου με δικαστές και εισαγγελείς, λέγονται και γράφονται διάφορα. Αυτό που πρέπει πάντως να σημειώσουμε, χωρίς να υπονοούμε το παραμικρό, είναι ότι την ώρα που υπάρχει έντονη κινητικότητα σε πολλούς τομείς και σε πολλά επίπεδα από τους φερόμενους ως εμπλεκόμενους στο σκάνδαλο Novartis, αποκαλύπτεται πως κάποιοι μέσα στη Δικαιοσύνη κάνουν τα πάντα για να πάρουν την επίμαχη δικογραφία από τα χέρια των ανακριτών διαφθοράς και να την αναθέσουν σε ειδικό εφέτη ανακριτή. Συμπωματικό, θα πει κάποιος καλόπιστος.

Αρχηγός χωρίς κόμμα

«Κανείς δεν θα ήθελε να είναι στη θέση του Κυρ. Μητσοτάκη. Δεν ήταν καθόλου ευχάριστη μέρα γι' αυτόν να βλέπει τον Σαμαρά να κάνει αρχηγική εμφάνιση και να τον χειροκροτούν όρθιοι οι βουλευτές της ΝΔ» μας έλεγε «γαλάζιος» βουλευτής. Ο τέως πρωθυπουργός (σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές ήταν αυτός που επέβαλε την άποψή του για την ερμαφρόδιτη στάση που κράτησε η ΝΔ στην ψηφοφορία για την προανακριτική) επέλεξε από το βήμα της Βουλής να δείξει στο κόμμα του και στην ηγετική ομάδα της ΝΔ ποιος είναι ο πραγματικός αρχηγός. Αν κρίνουμε από τα ενθουσιώδη και παρατεταμένα χειροκροτήματα των «γαλάζιων» βουλευτών για τον Αντ. Σαμαρά και από το θλιμμένο βλέμμα του Κυρ. Μητσοτάκη, όπως το αποτύπωσαν οι κάμερες της Βουλής, τότε δεν πρέπει να υπάρχει καμία αμφιβολία σε κανέναν ότι ο τέως πρωθυπουργός έκανε δυναμικό comeback στα εσωτερικά της ΝΔ. Με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για τα επόμενα βήματά του και κυρίως με ό,τι αυτό σημαίνει για την παραμονή ή όχι του Κυρ. Μητσοτάκη στην αρχηγία του κόμματος.

Υπό προθεσμία

Τα μηνύματα που φτάνουν στα αυτιά του Δ. Αβραμόπουλου από το

κολέγιο των επιτρόπων στις Βρυξέλλες είναι ανησυχητικά για την καριέρα του στην Κομισιόν. Η διπλωματική ουδετερότητα που επέλεξε να κρατήσει ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ αναφορικά με την εμπλοκή Αβραμόπουλου στο σκάνδαλο Novartis, πρώτον, έχει ανησυχήσει σφόδρα τον Έλληνα κομισάριο και, δεύτερον, έχει κάνει πολλούς στην Ευρώπη να αναρωτούνται αν μπορεί, έπειτα απ' αυτές τις εξελίξεις, να παραμείνει στη θέση του.

Και μπορεί ο ίδιος να λέει πως έχει τη στήριξη (;) της Κομισιόν και ότι δεν σκέφτεται να παραιτηθεί, αλλά όταν ξένες εφημερίδες, όπως για παράδειγμα η αυστριακή «Kleine Zeitung», γράφουν για «Μέγα σκάνδαλο Novartis: Λαδώθηκαν Έλληνες πολιτικοί», τότε οι εξελίξεις μπορεί να είναι δυσάρεστες για τον Δ. Αβραμόπουλο σε ό,τι έχει να κάνει με τη θέση του ως επιτρόπου Μετανάστευσης.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι το σκάνδαλο Novartis προκαλεί παλιρροϊκά κύματα στο πολιτικό σκηνικό, στον χώρο τόσο της ΝΔ όσο και του ΠΑΣΟΚ. Αυτήν τη στιγμή δημιουργείται ένα μέτωπο των κατηγορουμένων το οποίο ουδείς μπορεί να αποκλείσει ότι στο άμεσο μέλλον θα προσλάβει περισσότερο πολιτικά και λιγότερο δικαστικά χαρακτηριστικά.

Η εκφρασμένη -και προφανώς αχαλίνωτη- επιθυμία του Σαμαρά να επανέλθει σε πρωταγωνιστικό ρόλο, η απειλούμενη επικοινωνιακή ρηχότητα του Αβραμόπουλου και το άσβεστο μίσος του Βενιζέλου για τον Τσίπρα και τον ΣΥΡΙΖΑ περικλείουν την αναγκαία ενέργεια για τη δημιουργία αναταράξεων και ρηγμάτων στα σημερινά κόμματα. Το τι τελικώς θα προκύψει θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την πορεία της διερεύνησης του σκανδάλου. Αυτό ακριβώς κάνει πολλούς, τόσο στη ΝΔ όσο και στην κεντροαριστερά, να εύχονται ενδομύχως να βρεθούν στο εδώλιο του κατηγορουμένου εκείνου που στις σημερινές συνθήκες αποτελούν πέτρα του σκανδάλου.

NOVARTIS

πουλος, συνεπικουρούμενος από τον πρώην πρωθυπουργό, ανέλαβε να κάνει lobbying στις Βρυξέλλες με ξένους αξιωματούχους, ώστε να τους «ζυμώσει» για την αθωότητά τους και κυρίως να τους εξηγήσει ότι η ελληνική κυβέρνηση «έσπασε μια σκευωρία για να πλήξει τους πολιτικούς της αντιπάλους».

Παρακολουθώντας κανείς τις ομιλίες Σαμαρά και Βενιζέλου στην ολομέλεια της Βουλής που ασχολήθηκε με τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής για το σκάνδαλο Novartis θα διαπίστωνε με ευκολία ότι ακολουθούσαν κοινή γραμ-

μή. Ο ένας ήταν η πλώ του άλλου, ενώ και οι δύο μαζί τα έβαλαν με την «κακή» και «μοχθηρή» κυβέρνηση που τους «καταδιώκει» για ένα σκάνδαλο, για το οποίο και οι δυο τους παραδέχτηκαν ότι είναι πραγματικό. Μετά τις δικαστικές και εμφυλιοπολεμικές ομιλίες Σαμαρά - Βενιζέλου έπιασαν δουλειά τα φιλικά τους κανάλια, ραδιόφωνα και εφημερίδες. «Ηττα Τσίπρα», «Βατερλό Τσίπρα», «Συντριβή Τσίπρα» ήταν μόνο μερικοί από τους... ευφάνταστους τίτλους που επέλεξαν τα δεξιά ΜΜΕ προκειμένου να στηρίξουν τους φίλους τους που

Αν κρίνουμε από τα ενθουσιώδη χειροκροτήματα και το θλιμμένο βλέμμα του Μητσοτάκη, τότε ο Σαμαράς έκανε δυναμικό comeback

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ-ΣΟΚ

Και τρίτος νεκρός στον δρόμο της Novartis

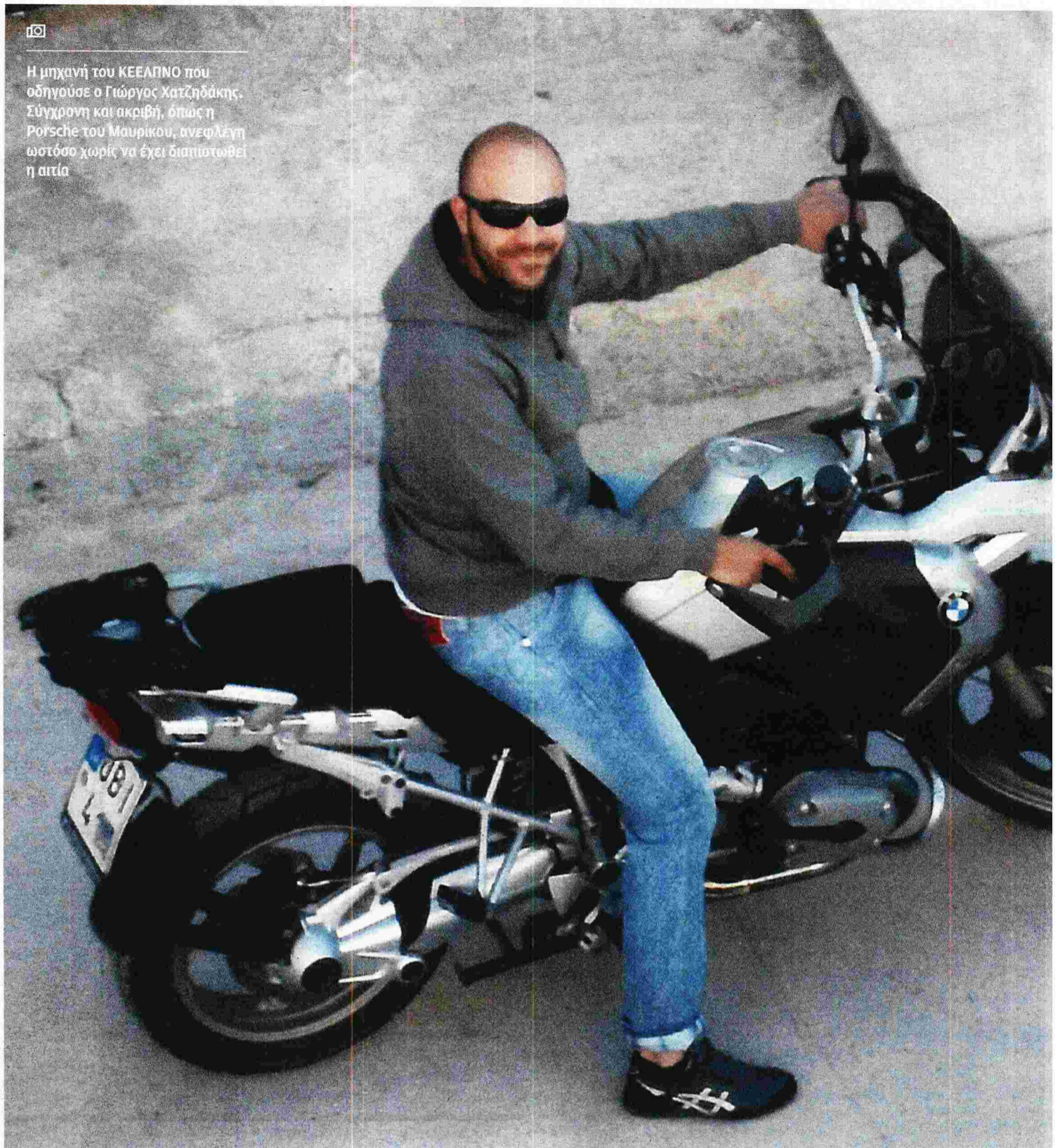
- Ο 28άχρονος Γιώργος Χατζηδάκης κάηκε σε δυστύχημα-καρμπόν με εκείνο του Παναγιώτη Μαυρίκου. Τι αναφέρει η ιατροδικαστική έκθεση και τι αποκαλύπτουν οι γονείς του
- Νεκρός και ο σύμβουλος του Αδωνη Γεωργιάδη που, σύμφωνα με το FBI, ξέπλενε το μαύρο χρήμα της φαρμακοβιομηχανίας

Σελ. 4-6

Φάκελος Novartis-Gate

Τρεις άνθρωποι οι οποίοι αναμφίβολα κινήθηκαν μέσα στους δρόμους της μαφίας του φαρμάκου που αποκαλύπτεται στη χώρα είναι ήδη νεκροί. Οι δύο από αυτούς είχαν άμεση σχέση με το κύκλωμα του ξεπλύματος του μαύρου χρήματος της Novartis, ενώ ο τρίτος υπήρξε εν αγνοία του μεταφορέας και οδηγός προσώπων που αποτελούσαν τα κοινά σημεία της Novartis και του ΚΕΕΛΠΝΟ, το οποίο, σύμφωνα με τους προστατευόμενους μάρτυρες στην υπόθεση, δάνεισε την τεχνογνωσία και τα κυκλώματα ξεπλύματος μαύρου χρήματος στην πολυεθνική φαρμακοβιομηχανία. Η υπόθεση Novartis όλο και περισσότερο μοιάζει με την υπόθεση του ναρκόπλοιου «Noor 1», στην οποία οι μάρτυρες πέθαιναν με «φυσικό» ή βίαιο θάνατο, σίγουρα πάντως με τρόπο βολικό για τους κατηγορούμενους. Εκτός από τον εκδότη Παναγιώτη Μαυρίκο, ο οποίος σύμφωνα με τις εκθέσεις του FBI και τις καταθέσεις των μαρτύρων ξέπλενε χρήμα της Novartis και σκοτώθηκε από περίεργη ανάφλεξη του αυτοκινήτου του, και τον θάνατο από καρδιακή προσβολή του Μιχάλη Πτσιλίδη, συμβούλου του Αδωνη Γεωργιάδη και επίσης μέλους του συστήματος ξεπλύματος, ένας νέος άνθρωπος σκοτώθηκε το 2010 όταν η μηχανή που οδηγούσε ανεφλέγη. Πρόκειται για πανομοιότυπο δυστύχημα με αυτό του Μαυρίκου, δηλαδή ακαριαία ανάφλεξη με την οποία η φωτιά διαδόθηκε πολύ γρήγορα. Και στις δύο περιπτώσεις τα οχήματα που αναφλέγονται είναι ασφαλή και ακριβά, ένα τζιπ Porsche και μια μοτοσυκλέτα BMW μεγάλου κυβισμού. Ο τρίτος θάνατος, αν και προκάλεσε πληθώρα ερωτημάτων στην οικογένεια του νεαρού οδηγού, αντιμετωπίστηκε ως τοπικό δυστύχημα για το οποίο ποτέ δεν έγινε εμπεριστατωμένη έρευνα. Η αποκάλυψη του Documento, η οποία αφορά τον θάνατο του Γιώργου Χατζηδάκη, προσωπικού οδηγού του διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ Θεόδωρου Παπαδημητρίου, είναι αναγκαίο να ερευνηθεί εκ νέου. Αν ο Παπαδημητρίου ήταν ο συνεργός του Φρουζή στις μεγάλες προμήθειες του ΚΕΕΛΠΝΟ από τις οποίες ο υπουργός Δημήτρης Αβραμόπουλος φέρεται να πήρε 40 εκατ. ευρώ, τότε ο άτυχος νεαρός ήταν αυτός που γνώριζε πολλά από όσα συνέβαιναν.

Η μηχανή του ΚΕΕΛΠΝΟ που οδηγούσε ο Γιώργος Χατζηδάκης. Σύγχρονη και ακριβή, όπως η Porsche του Μαυρίκου, ανεφλέγη ωστόσο χωρίς να έχει διαπιστωθεί η αιτία

Τρίτος νεκρός που γνώριζε πολλά για τη μαφία του φαρμάκου

Ο οδηγός του διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ σκοτώθηκε σε δυστύχημα όπως του Μαυρίκου την εποχή του πάρτυ ΚΕΕΛΠΝΟ-Novartis

Ρεπορτάζ

Κώστας Βαξεβάνης
Βασίλης Ανδριανόπουλος

Το 2010 η Novartis είχε εξασφαλίσει εκατοντάδες εκατομμύρια από συμβάσεις με το ελληνικό δημόσιο με τη μεσολάβηση του ΚΕΕΛΠΝΟ. Η μία σύμβαση αφορούσε την προμήθεια αντιδραστηρίων για τον μοριακό έλεγχο του αίματος (έλεγχος για AIDS, ηπατίτιδες κ.λπ.) και η άλλη την προμήθεια εμβολίων για τον ιό Η1Ν1. Και οι δύο υποθέσεις είχαν απασχολήσει τον Τύπο (σίγουρα το «Κουτί της Πανδώρας») αλλά όχι τις εισαγγελικές αρχές. Η Ελλάδα πλήρωσε γύρω στα 500 εκατ. ευρώ χωρίς διαγωνισμό, με μεγάλο κερδισμένο τη Novartis, αφού πρώτα, σύμφωνα με τους μάρτυρες, δημιουργήθηκε κλίμα πανικού από ΜΜΕ και τον επίσημο φορέα του κράτους, το ΚΕΕΛΠΝΟ, για να δείχνουν οι προμήθειες αναγκαίες. Ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. Έκθεσης: 18004

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΝΕΚΡΩΣΗΣ-ΝΕΚΡΟΤΟΜΗΣ
Επί πτώματος ανδρός

Όνοματεπώνυμο θανόντος ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Γεώργιος του Μιχαήλ. Ηλικία 28
Αριθ. Πρωτ. Νεκροτομικών 2709 Αριθμός παραγγελίας 2514/9/599-γ/6.9.2010/Τ.Τ. Κ.Α.ΛΙΒΕΑΣ
Διημερήσιο ημερομ. θανάτου 6.9.2010 τόπος Νοσοκομείο «Κ.Α.Τ.» ΚΗΦΙΣΙΑΣ ώρα 10.15
Ημερομηνία και ώρα εκτέλεσης της νεκροτομής 7.9.2010

ΝΕΚΡΩΣΙΑ Σημεία από προηγήθεισες κακώσεις ή εγχειρήσεις	Πρόκειται περί πτώματος ανδρός, ηλικίας 28 ετών, άρτια σωματικής διακρίσεως και καλής θέρμανσης. Εξωτερικά το πτώμα φέρει εγκαύματα, προσώπου, θώρακος με ερήνη τριχών, άνω άκρων και άκρων χεριών, κάτω άκρων με σβήσεις δέρματος και αντικατάσταση δέρματος το οποίο έχει ληφθεί από τον δεξιό μηρό και κατά την ρομφαία επιφάνεια του σώματος.
Χρόνος που έχει περάσει από τον θάνατο	
ΝΕΚΡΟΤΟΜΙΑ	
Κρανίο	Τα μαλακά μέρη του τριχωτού της κεφαλής δεν εμφανίζουν κακώσεις. Τα οστά του κρανίου δεν φέρουν κατάγματα.
Μήνιγγες, Εγκέφαλος	Ο εγκέφαλος δεν εμφανίζει μακροσκοπικά παθολογικές αλλοιώσεις.
Στόμα, Λαυμός	Ανεύσιονεται έγκλημα της τραχείας. Η συσκευή του λαρυγγός και το υοειδές οστόν δεν φέρουν κατάγματα ή άλλες κακώσεις.
Πνεύμονες	Η θωρακική κοιλότητα περιέχει υγρό. Οι πνεύμονες είναι ελεύθεροι συμπίεσης, έχουν συστηματική σύσταση, βαθύ ερυθρό χρώμα και κατά την διατομή τους εμφανίζονται οδμηματώδεις.
Περιτόναιο, Αγγεία	Η καρδιά βάρους 550 γρ. δεν φέρει μακροσκοπικά παθολογικές αλλοιώσεις.

Περιτόναιο και έντερα	Ελέγχονται φυσιολογικά.
Στόμαχος και γαστρικό περιεχόμενο	Ο στομάχος περιέχει χολαήνη υγρή.
Ήπαρ, Πύλιν, Πάγκρεας	Το ήπαρ είναι διουγκωμένο με μικρού βαθμού λίπωση, ο σπλήνας είναι υπερτροφικός, ενώ το πάγκρεας δεν εμφανίζει μακροσκοπικά παθολογικές αλλοιώσεις.
Ουρογεννητικό σύστημα	Οι νεφροί δεν φέρουν μακροσκοπικά παθολογικές αλλοιώσεις.
Οστά Πυέλου	Δεν παρατηρούνται κακώσεις.
ΠΑΡΗΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Ενεπλάκη την 29/8/2010 σε τροχαίο ατύχημα με δικύκλι μοτοσυκλέτα φορώντας κράνος. Η μοτοσυκλέτα ανεπλήγη συνεκεία εκτροπής και διακομίσθη στο Νοσοκομείο Κ.Α.Τ. με εγκαύματα σώματος.
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ	Εγκαύματα σώματος μετά από ανεπλήρη εκτροπή και ανέπληξη δικύκλι μοτοσυκλέτας.

Αθήνα, 7-9-2010
Η Ιατροδικαστής
ΣΟΥΛΤΑΝΑ-ΜΑΡΙΑΝΟΥ
ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1η Υ.Π.Ε. Α Π.ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΤ
ΚΗΦΙΣΙΑ

Ημερομηνία: 6/9/10
Αρ. Πρωτ.: 11793

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Σας αναγγέλλουμε τον θάνατο του/της ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΜΙΧΑΗΛ και της ΕΛΕΝΗΣ που απεβίωσε εντός-εκτός του Νοσοκομείου μας.

Παρακαλούμε να παραγγείλετε στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών την διερεύνηση νεκροψίας - νεκροτομής προς διαπίστωση της αιτίας θανάτου.

Ημερομηνία εισαγωγής: 29/8/2010 Πρωτ. 2918/2010
Ημερομηνία θανάτου: 6/9/2010 Πρωτ. 1015 ημ.

Κλητική: Β' ΗΜΘ.

Σύντομο κλινικό ιστορικό: Άδενής, 29ετών, ασθενή, κενή ευρωχή, χωρίς εμφανή οδμηματώδη παχυνση των άκρων, σβήσεις δέρματος, φαινομένων σβήσεων επιφάνειας των ποσών, κενή κενό έμφανισμα δίπλη ποταρχονίω, ανεπλήρη αναπνοή.

Πιθανά αιτία θανάτου:

Ο ΙΑΤΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΟΥΡΕΛΑΤΟΣ
ΚΕΡΑΜΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Α/Α ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΗΝΗΣΕΩΣ

Στην ιατροδικαστική έκθεση φαίνεται ότι ο Γιώργος Χατζηδάκης κήκε ενώ υπάρχουν και εγκαύματα στα εσωτερικά του όργανα. Οι μαρτυρίες αλλά και ο ίδιος προτού πεθάνει έχουν αναφέρει ότι η μοτοσυκλέτα πήρε φωτιά ενώ ήταν σε κίνηση. Την εποχή εκείνη ήταν ένα «τυπικό δυστύχημα». Σήμερα υπό το φως των αποκαλύψεων για τη Novartis και το παρόμοιο δυστύχημα του Μαυρίκου η έρευνα πρέπει να ξαναοιξει

«Το σίγουρο είναι ότι ο Γιώργος, από τη δουλειά που έκανε, τη σχέση που είχε με τον Παπαδημητρίου και τη συνεχή επαφή, γνώριζε πολλά»

Μαγάλης Χατζηδάκης
Πατέρας του Γιώργου Χατζηδάκη

θεσαν ότι είδαν ξαφνικά τη μηχανή να αναφλέγεται. Η μηχανή, μάρκας BMW, 1.200 κυβικών, σύρθηκε για πενήντα μέτρα πάνω στην άσφαλτο, ενώ ο αναβάτης τυλιγμένος στις φλόγες προσπαθούσε απεγνωσμένα να σωθεί.

Ο Γ. Χατζηδάκης διακομίστηκε στο ΚΑΤ με εγκαύματα στο 40% του σώματός του. Απεβίωσε στις 6 Σεπτεμβρίου, όταν κατέρρευσε όλα τα όργανά του.

Η αστυνομία σχημάτισε μια τυπική δικογραφία. Υπήρξαν μαρτυρίες που ανέφεραν ανάφλεξη από υπερχειλίση καυσίμου και πρόσκρουση, αλλά τελικά δεν επιβεβαιώθηκαν από τις μετρήσεις και την έρευνα της Τροχαίας. Ολα συνέτειναν ότι η μηχανή του νεαρού ανεπλήγη ξαφνικά ενώ ήταν σε κίνηση.

Οι λεπτομέρειες που αφορούσαν την επαγγελματική δραστηριότητα του Γ. Χατζηδάκη δεν είχαν τότε καμιά σημασία. Σήμερα, όμως, συνδυασμένες με τις εξελίξεις του σκανδάλου Novartis και το πανομοιότυπο περιστατικό περίεργης ανάφλεξης της Porsche του εκδότη Π. Μαυρίκου, θέτουν διάφορα ερωτήματα.

Ο Γ. Χατζηδάκης ήταν οδηγός του διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ Θ. Παπαδημητρίου. Για ανεξήγητους λόγους το ΚΕΕΛΠΝΟ είχε προχωρήσει στην προμήθεια υπερπολυτελών τζιπ και της συγκεκριμένης μηχανής που οδηγούσε ο Γ. Χατζηδάκης. Η μηχανή είχε αγοραστεί από την αντιπροσωπεία της BMW Α. Παναγιωτόπουλος ΑΕ στις 30 Ιουλίου 2009, μόλις έναν χρόνο νωρίτερα δηλαδή, αντί 16.318 ευρώ.

Η συγκεκριμένη μηχανή και ο οδηγός της ήταν στην υπηρεσία του Θ. Παπαδημητρίου όλο το 24ωρο. Ενώ όμως η μηχανή ανήκε στο ΚΕΕΛΠΝΟ, ο Γιώργος Χατζηδάκης ανήκε στο δυναμικό της εταιρείας security του ΚΕΕΛΠΝΟ.

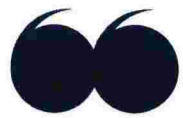
Στις 30 Νοεμβρίου 2017 ο Θ. Παπαδημητρίου καταθέτοντας στην εξεταστική επιτροπή της Βουλής για την αγορά της συγκεκριμένης μηχανής αρνήθηκε ότι ήταν στη δική του υπηρεσία και είπε πως απλώς χρησιμοποιήθηκε για διάφορες εξυπηρετήσεις. Το ίδιο ισχυρίστηκε μιλώντας στο Documento, λέγοντας συγκεκριμένα: «Τη χρησι-

αντιπρόεδρος της Novartis Ελλάς Κώστας Φρουζής πιστώνεται την εταιρική επιτυχία, η οποία προκύπτει, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, διά χρηματισμού του Δημήτρη Αβραμόπουλου, του γενικού γραμματέα του υπουργείου Υγείας Αριστείδη Καλογερόπουλου και του διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ Θεόδωρου Παπαδημητρίου. Καταθέτει ο προστατευόμενος μάρτυρας «Μάξιμος Σαράφης» στην Εισαγγελία Διαφθοράς στις 12 Ιανουαρίου 2018: «Επί υπουργίας του (Αβραμόπουλου) υπήρξε στενή συνεργασία της Novartis και του υπουργείου μέσω του ΚΕΕΛΠΝΟ και του γενικού διευθυντή Παπαδημητρίου Θεόδωρου, που σε συνεργασία με τον Φρουζή διαχειρίστηκαν το ζήτημα της πανδημίας Η1Ν1. Η Novartis την περίοδο 2008-2009 είχε εμβόλια για το Η1Ν1, τα οποία παραγγέθηκαν από το υπουργείο Υγείας μετά την αναβάθμιση από το ΚΕΕΛΠΝΟ του κινδύνου της πανδημίας στη μέγιστη βαθμίδα... Για το ξέπλυμα των χρημάτων που δόθηκαν (στους Αβραμόπουλο, Καλογερόπουλο, Παπαδημητρίου)

χρησιμοποιήθηκε ο μηχανισμός υπερτιμολόγησης εκδηλώσεων και φαρμακοοικονομικών μελετών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, εκπροσωπούμενη τότε από τον κοσμήτορα Ιωάννη Κυριόπουλο... Ομοίως το ξέπλυμα έγινε από τον όμιλο Γριβέα».

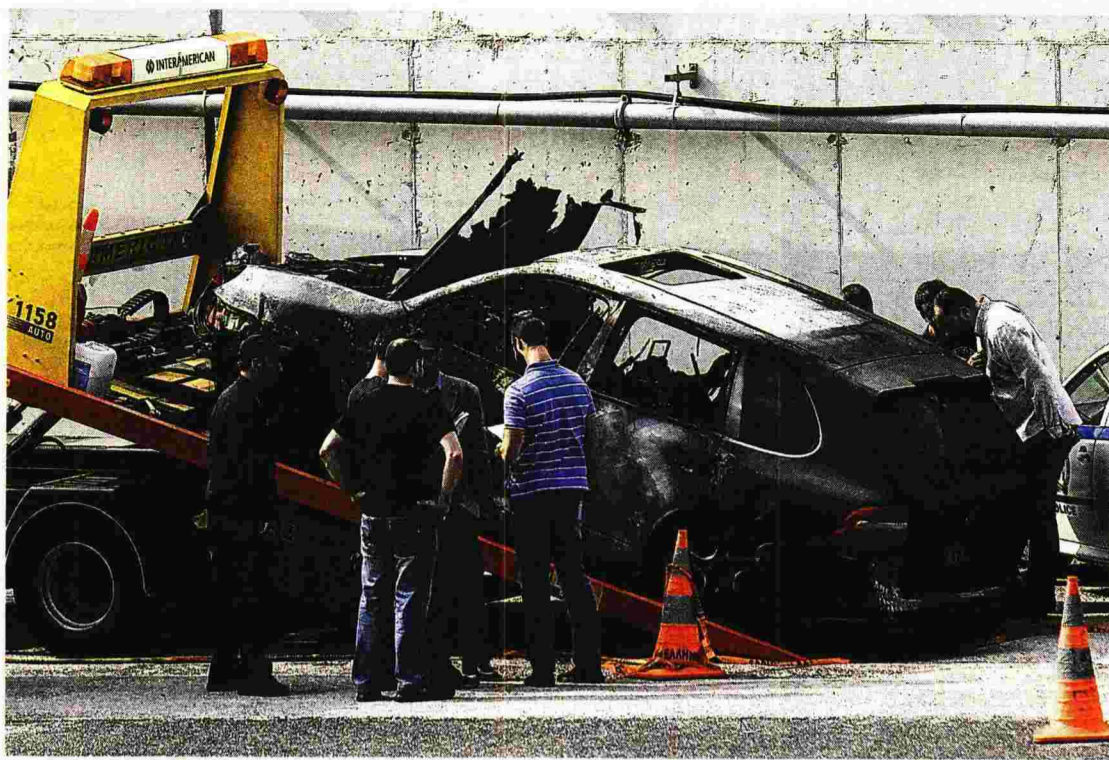
Την εποχή εκείνη το ΚΕΕΛΠΝΟ εμφανίζεται να παρέχει τεχνολογία και το κύκλωμα του ξεπλύματος του μαύρου χρήματος στη Novartis. Ανάμεσα σε αυτούς που ξεπλένουν το μαύρο χρήμα της Novartis και του ΚΕΕΛΠΝΟ είναι, σύμφωνα με τις μαρτυρίες και τις εκθέσεις του FBI, ο εκδότης Παναγιώτης Μαυρίκος.

Ξέρει πολλά και τελικά πεθαίνει
Στις 29 Αυγούστου 2010 η μηχανή που οδηγεί ο νεαρός Γιώργος Χατζηδάκης, 28 ετών, παίρνει ξαφνικά φωτιά ενώ διατρέχει την παραλιακή λεωφόρο Ποσειδώνος. Μάρτυρες, ανάμεσά τους και οι αστυνομικοί Γεώργιος Παπαοστόλου και Ιωάννης Βασιλείου, οι οποίοι βρέθηκαν τυχαία στο σημείο, κατέ-

**Συμπτώσεις:
Δύο ακριβά,
καινούργια οχήματα
αναφλέγονται με τον
ίδιο τρόπο και έχουν
θύματα ανθρώπους
που γνώριζαν πολλά
σχετικά με τη μαφία
του φαρμάκου**

Τρίτος νεκρός που γνώριζε πολλά για τη μαφία του φαρμάκου

ΠΟΙ

Το πολυτελές τζιπ του Παναγιώτη Μαυρίκου τυλίχτηκε στις φλόγες εν μέσω οδών, όπως και η μοτοσικλέτα του Γιώργου Χατζηδάκη. Ο εκδότης που έχασε τη ζωή του μέσα στο φλεγόμενο όχημα, όπως καταθέτουν στο FBI μάρτυρες, είχε συμμετοχή στο κύκλωμα διακίνησης μαύρου χρήματος της Novartis. Ο οδηγός του διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ ίσως γνώριζε και αυτός πολλά...

και διεκομίσθη στο Νοσοκομείο ΚΑΤ με εγκαύματα σώματος».

Οι πληροφορίες όμως αυτές, που οδηγούν τελικά στην αντιμετώπιση του δυστυχήματος ως συμβατικού και συνηθισμένου ατυχήματος, δεν ισχύουν. Οι γονείς του Γιώργου Χατζηδάκη μεταφέρουν ότι ο γιος τους προτού πεθάνει είχε πει στους αστυνομικούς ξεκάθαρα πως η μπχανή ανεφλέγη αστραπιαία και δεν υπήρξε ατύχημα.

Στο ίδιο το έγγραφο αναγγελίας θανάτου ο εντατικολόγος **Νίκος Μουρελάτος** σημειώνει ότι υπήρξε «αναφερόμενη έκρηξη», την οποία ωστόσο, όπως είναι λογικό, αποδίδει στη βενζίνη.

Το είδος του ατυχήματος, στο οποίο υπεισέρχονται παράγοντες όπως φωτιά και –πολύ περισσότερο– πιθανή έκρηξη, έπρεπε να είχε οδηγήσει σε εγκληματολογική έρευνα. Αλλωστε ο ανθυποπυραγός **Απόστολος Παρασκευάς**, ο οποίος συντάσσει δελτίο πυρκαγιάς μετά το δυστύχημα, αναφέρει ότι «το δίκυκλο κάπκε ολοσχερώς από άγνωστη αιτία» (εμπρησμός, αμέλεια, φυσική κ.λπ.). Καμία έρευνα δεν έγινε για να αποκλειστεί η δολιοφθορά.

Σήμερα ωστόσο μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει ένα δεδομένο άγνωστο την περίοδο εκείνη. Η ανάφλεξη της πανάκριβης μοτοσικλέτας του Γ. Χατζηδάκη εν κινήσει μοιάζει με δυστύχημα-καρμπόν με αυτό που συνέβη στην Αττική Οδό με θύμα τον Παναγιώτη Μαυρίκο. Δύο ακριβά, καινούργια οχήματα αναφλέγονται με τον ίδιο τρόπο και έχουν θύματα ανθρώπους που γνώριζαν πολλά σχετικά με τη μαφία του φαρμάκου και όσα σήμερα γίνονται γνωστά.

Αν όσα καταθέτουν οι μάρτυρες για τον διευθυντή του ΚΕΕΛΠΝΟ Θ. Παπαδημητρίου ισχύουν, τότε ο Γ. Χατζηδάκης δεν ήταν ένας απλός και άτυπος μεταφορέας του ΚΕΕΛΠΝΟ, αλλά κάποιος που γνώριζε λεπτομέρειες για ραντεβού, συναλλαγές και πρόσωπα. Το Documento παραδίδει τα συνδυασμένα πλέον περιστατικά της έρευνας στη δημοσιότητα, θεωρώντας ότι η περαιτέρω έρευνα είναι υποχρέωση της Δικαιοσύνης και των αστυνομικών αρχών.

μποποιούσαμε όταν βιαζόμασταν για κάποιες δουλειές. Ίσως είχα ανέβει και εγώ μερικές φορές».

Ερώτηση δημοσιογράφου: «Χρήματα μετέφερε;»

Απάντηση: «Όχι, ποτέ. Εμείς τα χρήματα τα στέλναμε μέσω τράπεζας».

Η άρνηση του Θ. Παπαδημητρίου για τη σχέση του με τον Γ. Χατζηδάκη και τη χρησιμοποίησή του ως προσωπικού οδηγού δημιουργεί σοβαρά ερωτήματα. Πολλοί εργαζόμενοι στο ΚΕΕΛΠΝΟ δήλωσαν στο Documento ότι ο Γ. Χατζηδάκης εκτελούσε χρέη προσωπικού οδηγού του Παπαδημητρίου, κάτι που επιβεβαιώνει ο πατέρας του άτυχου νεαρού, **Μιχάλης Χατζηδάκης**. Δήλωσε συγκεκριμένα στο Documento: «Όλοι ξέρουν και κανένας δεν αμφισβητεί ότι ο Γιώργος δούλευε ως οδηγός του Παπαδημητρίου. Ήταν 24 ώρες το 24ωρο στην υπηρεσία του. Πήγαινε όποτε τον καλούσε». Στην ερώτηση αν συνδέει τον θάνατό του, που τότε αντιμετωπίστηκε ως ατύχημα, με τις εξελίξεις σε σχέση με τη Novartis και όσα μπορεί να γνώριζε ο Μιχ. Χατζηδάκης απάντησε: «Το σίγουρο είναι ότι ο Γιώργος, από τη δουλειά που έκανε, τη σχέση που είχε με τον Παπαδημητρίου και τη συνεχή επαφή, γνώριζε πολλά».

Η μητέρα του Γιώργου Χατζηδάκη, **Ελένη Χατζηδάκη**, συμπληρώνει: «Ήταν συνέχεια στο πόδι για να κάνει αυτό που του ζητούσαν. Σίγουρα ήξερε πράγματα, αλλά ήταν πάντα παιδί σοβαρό, που δεν μιλούσε και δεν έλεγε τι έκανε».

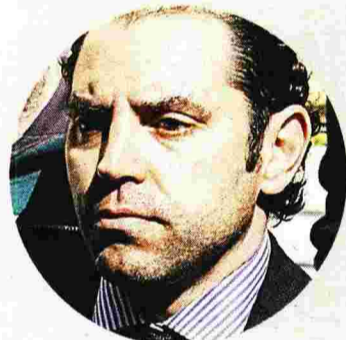
Παράξενη ανάφλεξη αλλά τυπική αντιμετώπιση

Στις 7 Σεπτεμβρίου 2010 η ιατροδικαστής **Σουλτάνα Μαριάνου** κάνει νεκροτομή στο σώμα του νεαρού. Όπως προκύπτει από την ιατροδικαστική έκθεση, το σώμα του Γιώργου Χατζηδάκη δεν έχει άλλες ιδιαίτερες κακώσεις εκτός από εγκαύματα. Η τραχεία επίσης εμφανίζει εγκαύματα και οι πνεύμονες οιδήματα. Στις γενικές πληροφορίες της έκθεσης αναγράφεται ότι «ενεπλάκη την 29/8/2010 σε τροχαίο ατύχημα με δίκυκλη μοτοσικλέτα φορώντας κράνος. Η μοτοσικλέτα ανεφλέγη συνεπεία εκτροπής

Παναγιώτης Μαυρίκος

Ο **Παναγιώτης Μαυρίκος** έχασε τη ζωή του τον Ιούνιο του 2016 όταν η Porsche Cayenne που οδηγούσε πήρε αστραπιαία φωτιά. Οι εικόνες από την ανάφλεξη, την οποία κατέγραψαν οι κάμερες της Αττικής Οδού, δημιούργησαν φημολογία για δολιοφθορά. Ένα σύγχρονο αυτοκίνητο κάπκε σε μερικά λεπτά χωρίς ο οδηγός να προλάβει να αντιδράσει. Το όνομα του Μαυρίκου εκείνη την περίοδο είχε εμπλακεί σε υποθέσεις εκβιασμού. Φερόταν μαζί με άλλους δημοσιογράφους να εκβιάζει εταιρείες κυρίως του δημοσίου για να παίρνει διαφήμιση.

Ο Μαυρίκος είχε εισπράξει εκατομμύρια από φορείς του δημοσίου, το ΚΕΕΛΠΝΟ και τη Novartis, για διαφήμιση σε ΜΜΕ ελάχιστης αναγνωσιμότητας. Η αποκάλυψη του σκανδάλου της Novartis έφερε επίσης στο φως ότι ο Μαυρίκος ξέπλενε μέσω των κονδυλίων της διαφήμισης που έπαιρνε (αδικαιολόγητα υψηλά για τη χαμηλή κυκλοφορία των εντύπων του) μαύρο χρήμα που κατέληγε σε πολιτικούς. Οι αποκαλύψεις αυτές, μέσω μάλιστα εκθέσεων του FBI, έθεσαν εκ νέου το ερώτημα εάν ο θάνατός του ήταν απλό δυστύχημα ή οφειλόταν σε δολιοφθορά.

Μιχάλης Πιτσιλίδης

Ο **Μιχάλης Πιτσιλίδης**, έχοντας ένα σύστημα ιατρικών περιοδικών και ιστοσελίδων, εμφανίζεται επίσης από το FBI να ξεπλένει χρήμα για τη Novartis, το οποίο κατέληγε σε χρηματισμούς γιατρών και πολιτικών προσώπων. Ο Πιτσιλίδης έπαιρνε, όπως και ο Μαυρίκος, διαφημίσεις ή εμφανιζόταν να παίρνει διαφημίσεις και τιμολογούσε τεράστια ποσά ώστε να καταλήγουν σε χρηματισμούς. Η έντονη σχέση του με τη Novartis αρχίζει τον Σεπτέμβριο του 2013, οπότε και εγκαινιάζει

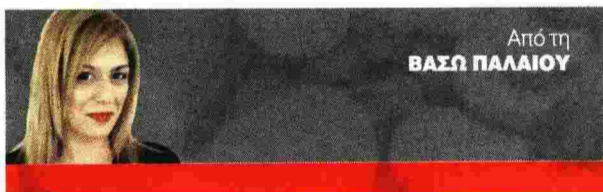
νέα μέθοδο ξεπλύματος. Εκείνη την εποχή αναλαμβάνει και σύμβουλος του υπουργού Υγείας **Αδωνη Γεωργιάδη**, ο οποίος φέρεται από τους μάρτυρες να χρηματίζεται και να εξυπηρετεί τη Novartis με εισαγωγή νέων φαρμάκων στην ελληνική αγορά. Τον Μάιο του 2014, λίγο προτού ο Γεωργιάδης αποχωρήσει από το υπουργείο, ο Πιτσιλίδης φαίνεται να αποπέμπεται λόγω ενός δημοσιεύματός του για τον ΕΟΦ. Τον Ιούνιο του 2016 πεθαίνει από καρδιακή προσβολή, σύμφωνα με την επίσημη έκδοχη.

Αλαλούμ και ενστάσεις για τους μάρτυρες

Πυρά κατά των Εισαγγελικών Αρχών και της κυβέρνησης για το καθεστώς και την αξιοπιστία των «προστατευόμενων». Τι προβλέπει ο νόμος για τον θεσμό που πρωτοεμφανίστηκε το 2001 για τη «17 Νοέμβρη» και τροποποιήθηκε το 2010 και το 2014

Από τη
ΒΑΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ

Προστατευόμενοι και δημοσίου συμφέροντος μάρτυρες, δύο θεσμοί, συγγενικοί αλλά όχι ταυτόσημοι, που τις τελευταίες εβδομάδες με αφορμή την υπόθεση της Novartis απασχολούν την κοινή γνώμη και έχουν γίνει αντικείμενο συζητήσεων και επικρίσεων. Πρόκειται ουσιαστικά για πρόσωπα που επιθυμούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην αποκάλυψη παράνομων πράξεων, τα οποία καταθέτουν για σημαντικές υποθέσεις υπό καθεστώς ειδικής προστασίας, είτε πρόκειται για τη διατήρηση της ανωνυμίας και την παροχή μέτρων ασφαλείας από την πολιτεία είτε για την εξασφάλιση του ακαταδίωκτου και τη διαφύλαξη από αντίποινα. Βεβαίως, με αφορμή την υπόθεση της Novartis, οι θεσμοί αλλά και οι χειρισμοί των εισαγγελικών λειτουργιών δέχθηκαν πυρά.

Κι όμως, ο θεσμός του προστατευόμενου μάρτυρα δεν χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην υπόθεση της Novartis, καθώς διανύει τον 17ο χρόνο της λειτουργίας του.

Συγκεκριμένα, στην ελληνική έννομη τάξη η καθιέρωση των προστατευόμενων μαρτύρων πραγματοποιήθηκε το 2001 επί υπουργού Δικαιοσύνης Μιχάλη Σταθόπουλου. Τότε, με τον νόμο 2928/2001, αντιμετωπίστηκε το φαινόμενο των «εγκληματικών» και «τρομοκρατικών» οργανώσεων, βάζοντας σε καθεστώς

προστασίας μάρτυρες που δέχονταν εκφοβισμό ή κινδύνευε η ζωή τους. Για να «βαπτιστούν» προστατευόμενοι μάρτυρες πρέπει να αποκαλύψουν ένα σχεδιαζόμενο έγκλημα ή να συμβάλουν στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της συμμορίας. Ο νόμος προβλέπει ότι ο μάρτυρας φυλάσσεται από αστυνομικούς, στην έκθεση εξέτασής του από τις αρμόδιες αρχές δεν γίνεται αναγραφή του ονόματος, του τόπου κατοικίας, γέννησης και εργασίας, του επαγγέλματος και της ηλικίας καθώς και η μεταβολή των στοιχείων ταυτότητας. Αυτή η διαδικασία ακολουθήθηκε -στην πρώτη φάση- στην υπόθεση της Novartis.

Επιπλέον, όταν φτάσει η ώρα της κατάθεσης του προστατευόμενου μάρτυρα ενώπιον του δικαστηρίου γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσης, προκειμένου να μην αποκαλυφθεί η ταυτότητά του. Πρόσφατα, αυτό συνέβη στη δίκη της Χρυσής Αυγής, όπου οι προστατευόμενοι μάρτυρες κατέθεσαν από ειδικά διαμορφωμένο χώρο στη ΓΑΔΑ μέσω τηλεδιάσκεψης.

Αξιόποινες πράξεις

Το 2010 ο νόμος τροποποιείται (3875/2010) και σε αυτόν εντάσσονται και οι αξιόποινες πράξεις που αφορούν εμπορία ανθρώπων και παράνομη διακίνηση μεταναστών. Το 2014 γίνεται νέα τροποποίηση από την κυβέρνηση Αντώνη Σαμαρά και Ευάγγελου Βενιζέλου και στις διατάξεις του σχετικού ν. 4254/2014 εντάχθηκε ο θεσμός των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, γνωστός διεθνώς με τον όρο whistleblower. Η χώρα μας, μάλιστα, εναρμονίστηκε με αυτόν τον τρόπο στα ευρωπαϊκά δεδομένα στο πλαίσιο της καταπολέμησης της

διαφθοράς. Η επικεφαλής της εισαγγελίας Διαφθοράς, Ελένη Τουλουπάκη, και οι επίκουροι εισαγγελείς Διαφθοράς Χρήστος Ντζούρας και Στυλιανός Μανώλης, δέχθηκαν επικρίσεις σχετικά με τη διαδικασία που ακολούθησαν, καθώς και εάν τηρήθηκαν οι νόμιμες διαδικασίες, με τους ίδιους να απαντούν ότι εφάρμοσαν πιστά τον νόμο.

Αρχικά, όπως καταγράφεται και στις καταθέσεις των προστατευόμενων μαρτύρων, προκειμένου να μπορούν να καταθέσουν ανωνύμως εντάχθηκαν στον νόμο 2928/2001 με βάση διατάξεις του εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών. Στη συνέχεια χαρακτηρίστηκαν και μάρτυρες «δημοσίου συμφέροντος» με βάση τη νομοθετική μεταρρύθμιση του 2014.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του αρμόδιου για την εποπτεία και τον συντονισμό του έργου των εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Δημήτρη Παπαγεωργίου, η οποία εκδόθηκε εντός της εβδομάδας, μετά τη διαβίβαση της δικογραφίας για το σκάνδαλο της Novartis στη Βουλή, οι τρεις προστατευόμενοι μάρτυρες με τις κωδικές ονομασίες «Αικατερίνη Κελέση», «Μάξιμος Σαράφης» και «Ιωάννης Αναστασίου» χαρακτηρίστηκαν και μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος. Ο χαρακτηρισμός αυτός έγινε μετά την αποστολή της δικογραφίας στη Βουλή και συγκεκριμένα στις 9 Φεβρουαρίου 2018.

Ο χαρακτηρισμός ενός προσώπου ως «μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος» (δηλαδή, πως εισφέρει ουσιαστικές πληροφορίες στις αρχές, χωρίς να είναι ο ίδιος εμπλεκόμενος και χωρίς να έχει ιδιον όφελος) δίνει το «πράσινο φως» για να αποκτήσει ποινική ασυλία όσον αφορά μηνύσεις εις βάρος του για αδικήματα όπως η

▶ **ΔΙΕΨΕΥΣΕ ΤΙΣ ΦΗΜΕΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΤΟΥ Ο Λ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ**

«Δεν είμαι της λογικής των κουκουλοφόρων»

Σε κεντρικό πρόσωπο της υπόθεσης Novartis, ακόμα κι αν, όπως υποστήριξε ο ίδιος, δεν είχε καμία εμπλοκή, εξελίχθηκε ο πρώην διοικητής του ΕΟΠΥΥ και κατ' επανάληψη εκλεγείς βουλευτής με τη Νέα Δημοκρατία Λευτέρης Παπαγεωργόπουλος. Το προηγούμενο διάστημα οι φήμες πως πρώην «γαλάζιο» στέλεχος είναι ο ένας εκ των τριών προστατευόμενων μαρτύρων οργίασαν και σύντομα οι υποψίες πολλών στράφηκαν στον πρώην διοικητή του ΕΟΠΥΥ. Ο κ. Παπαγεωργόπουλος διατέλεσε διοικητής του ΕΟΠΥΥ την περίοδο υπουργίας Λυκουρέντζου - Σαλμά στο υπουργείο Υγείας και άφησε τη θέση του με μια επιστολή εξαναγκαστικής παραίτησης, όταν ανέλαβε υπουργός ο Αδωνις Γεωργιάδης.

«Σε μια ύστατη προσπάθεια ευαισθητοποίησης των υπευθύνων προκειμένου να σπριχτεί ο ΕΟΠΥΥ, που ανήκει στον ελληνικό λαό, υποβάλλω την παραίτησή μου για λόγους προσωπικής αξιοπρέπειας. Για να μην είναι ο ΕΟΠΥΥ ο σάκος του μποξ και ο κάλαθος των απορριμμάτων». Το σκληρό ύφος εκείνης της ανακοίνωσης, οι αιχμές κατά της κυβέρνησης Σαμαρά αλλά και των τότε υπουργών Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα και Εργασίας Γιάννη Βρούτση για ελλιπή στήριξη και οικονομική ασφυξία του ΕΟΠΥΥ έκανε πολλούς να πιστέψουν ότι ο κ. Παπαγεωργόπουλος ήταν αυτός ο οποίος μπήκε σε καθεστώς προστασίας για να «δώσει» τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας.

Παρά το γεγονός ότι «φωτογραφίζονται» μέσω δημοσιευμάτων για αρκετές ημέρες, ο κ. Παπαγεωργόπουλος επέλεξε να απαντήσει μόλις την παραμονή της συζήτησης στη Βουλή. Με αποκλειστική δήλωσή του στο parapolitika.gr και τη Χριστίνα Κοραή, ο κ. Παπαγεωργόπουλος προέβη σε πλήρη διάψευση των σεναρίων που τον έφεραν να είναι ένας από τους προστατευόμενους μάρτυρες. «Φοράω παντελόνια και, αν χρειαζόταν να πω κάτι, θα το έλεγα ευθαρσώς» δήλωσε. «Ποτέ δεν ήμουν της λογικής των κουκουλοφόρων και των "προστατευόμενων". Εάν είχα να πω κάτι, θα το έλεγα με το θάρρος της γνώμης μου» είπε.

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος είπε ότι μέχρι στιγμής δεν είχε καμία όχληση από τις δικαστικές αρχές, δεν τον κάλεσαν να καταθέσει για τη Novartis. Αναφερόμενος στις διαστάσεις που παίρνει το θέμα με την έκθεση των πολιτικών προσώπων, είπε χαρακτηριστικά: «Πού τον βρήκαν τον Πικραμμένο; Και για τον Αδωνη μου λένε συνεργάτες μου ότι ήταν καλός υπουργός. Τα καλύτερα έχω να πω για τον Λυκουρέντζο» είπε, προσθέτοντας ότι ήταν και στην πρόσφατη περιοδεία του προέδρου της ΝΔ στην Εύβοια. Το όνομα του κ. Παπαγεωργόπουλου αναφέρθηκε πάντως στη συζήτηση της Τετάρτης από τον πρώην υπουργό Υγείας Ανδρέα Λυκουρέντζο.

«Χθες, ο κ. Παπαγεωργόπουλος σε συνέντευξή του με τίμησε με την εκτίμησή του και την εμπιστοσύνη του. Και εγώ τον τιμώ για το ήθος του, την προσφορά του και για την ποιότητα της συνεργασίας μας» είπε ο πρώην υπουργός.

▶ **Η «ΑΠΟΛΟΓΙΑ» ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΜΜΕΝΟ**

Προβληματισμός στη ΝΔ για τον Σαλμά

Η στήριξη Καμμένου στον πρώην αναπληρωτή υπουργό Υγείας Μάριο Σαλμά στη συζήτηση και ψηφοφορία για την προανακριτική που αφορά το σκάνδαλο Novartis, προκαλεί και νέα ερωτηματικά μεταξύ των στελεχών της ΝΔ. Παραπέμφθηκε όπως και τα άλλα εννέα πολιτικά πρόσωπα, αλλά με τις λιγότερες ψήφους από όλους, ακόμη και από τον πρώην πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας και υπηρεσιακό πρωθυπουργό Παναγιώτη Πικραμμένο. Πιο συγκεκριμένα, ο Μάριος Σαλμάς παραπέμφθηκε με 159 ψήφους, ενώ πήρε 17 «κατά» και 16 «παρών». Αντίθετα, ο Πικραμμένος παραπέμφθηκε με 170.

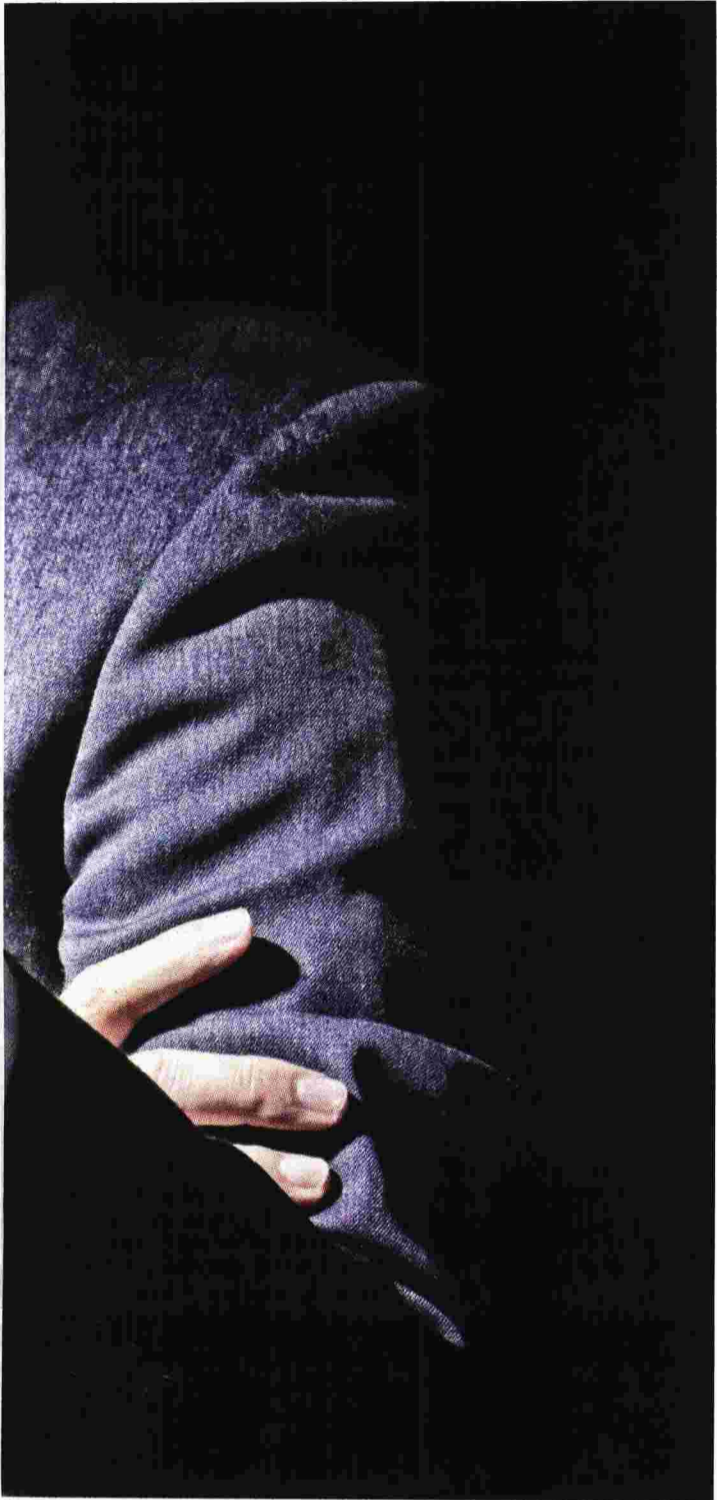
Τη γραμμή της μη παραπομπής του Μ. Σαλμά έδωσε ο Πάνος Καμμένος. Είπε στη Βουλή ότι άκουσε την ομιλία του πρώην αν. υπουργού Υγείας και αποφάσισε να μην ψηφίσει υπέρ της παραπομπής του, προκειμένου να τον διευκολύνει να καταθέσει ως μάρτυρας όσα γνωρίζει για την υπόθεση Novartis, και εδώ, και στις ΗΠΑ. Υπενθυμίζεται ότι η ΝΔ βρίσκεται σε μεγάλη κόντρα με τον κυβερνητικό εταίρο του Αλέξη Τσίπρα, γι' αυτό και ξένισε αυτή η στήριξη Καμμένου, ειδικά στον Σαλμά.

«Είμαι αυτός από τον οποίο έμαθε η ελληνική πολιτεία ότι η εταιρεία Novartis χρησιμοποίησε αθέμιτες πρακτικές σε επίπεδο γιατρών και σε επίπεδο στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά ποτέ εναντίον του πολιτικού προσωπικού» δήλωσε ο Μ. Σαλμάς στη Βουλή. «Δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα βρισκόμουν απολογούμενος σε αυτή την ιστορία. Ποτέ δεν έκανα καμία πα-

ρέμβαση στους προέδρους του ΕΟΠΥΥ με τους οποίους συνεργάστηκα για να πληρωθεί κατά προτεραιότητα κάποια εταιρεία. Η μηνιαία φαρμακευτική δαπάνη μειώθηκε κατά 100.000.000 ευρώ επί θητείας μου». Αφησε και άλλες αιχμές. «Δεν απίστησα, δεν δωροδοκήθηκα, δεν φοβήθηκα, δεν λιποψύχησα» τόνισε. «Πέρασα μοναξιά όταν αποφάσισα να επιλύσω παθογένειες». Ξεκαθάρισε ότι λογαριασμούς στο εξωτερικό δεν είχε και δεν έχει και πρόσθεσε μάλιστα ότι θα αφήσει τα πρακτικά της ομιλίας του «παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές».

Ο Μάριος Σαλμάς είχε προκαλέσει σύγχυση σε σχέση με το αν ήταν ή επιδίωξε να είναι προστατευόμενος μάρτυρας στις ΗΠΑ. «Ο κ. Παπαγεωργόπουλος, που είπε ότι είναι το μεγαλύτερο σκάνδαλο στην ιστορία της χώρας η Novartis -το ίδιο είχε πει και ο κ. Κοντονής-, από πού το έμαθαν αυτοί ότι υπάρχει σκάνδαλο και έρευνα στην Αμερική;» είπε. «Πώς ξεκίνησε στην Ελλάδα; Από τον Σαλμά το έμαθαν. Από εμένα το έμαθαν, εγώ είμαι ΝΔ, από εμένα έμαθαν ότι στην Αμερική διεξάγεται έρευνα για σκάνδαλο στην Ελλάδα. Αρα ο Σαλμάς είπε στην Ελλάδα για το σκάνδαλο Novartis. Πώς γίνεται να μην αναφέρομαι; Αφού έχω καταθέσει ως μάρτυρας για την υπόθεση» τόνισε. Δεν πήγε στην Αμερική, αλλά επισκέφθηκε εδώ το αμερικανικό δικηγορικό γραφείο που είχε έρθει.

Επί του παρόντος, η Πειραιώς, όταν ερωτάται για τον Μάριο Σαλμά, παραπέμπει στις δηλώσεις του και δεν κάνει καμία άλλη τοποθέτηση.

συκοφαντική δυσφήμιση, η ψευδορκία, η ψευδής καταμύνηση, η παράβαση επαγγελματικού απορρήτου και η παράβαση προσωπικών δεδομένων.

Μηνύσεις στο κενό

Στην προκειμένη περίπτωση, οι μηνύσεις των πολιτικών προσώπων σε βάρος των προστατευόμενων μαρτύρων είναι πολύ πιθανό να πέσουν στο... κενό, καθώς ο αρμόδιος αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο κ. Παπαγεωργίου, μπορεί να παραγγείλει, εφόσον οι μηνύσεις στρέφονται κατά «μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος», τη μη άσκηση ποινικής δίωξης για τα παραπάνω αδικήματα. Βέβαια, επίσης, ο αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου έχει το δικαίωμα, βάσει του νόμου, να ανακαλέσει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, την πράξη χαρακτηρισμού του προσώπου ως «μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος», αν κρίνει ότι πλέον δεν συντρέχουν οι λόγοι για τους οποίους χαρακτηρίστηκε με αυτήν την ιδιότητα.

Από την πρώτη στιγμή, πάντως, εισαγγελικές πηγές τονίζουν ότι η προστασία της ανωνυμίας των μαρτύρων αποτελεί θέμα τιμής για την επικεφαλής της Εισαγγελίας Διαφθοράς, Ελένη Τουλουπάκη και τους επικουρούς εισαγγελείς. Κι αυτό διότι οι τρεις προστατευόμενοι μάρτυρες έχουν δηλώσει ρητά στις εισαγγελικές αρχές ότι κινδυνεύει η ζωή τους. Παράλληλα, πριν από την έναρξη των καταθέσεών τους, τον Οκτώβριο του 2017, ελέγχθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί εάν έχουν τα εχέγγυα να γίνουν προστατευόμενοι μάρτυρες.

Σύμφωνα με δικαστικές πηγές, πέρασαν και από ψυχολογικά τεστ, προκειμένου να κριθεί εάν έχουν «σώας τα φρένας» και εάν τα όσα γνωρίζουν μπορούν να τους δώσουν την ιδιότητα του προστατευόμενου μάρτυρα.

